GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIZGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POSTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Pripoćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Cekovni račun Pošlanske Stedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRACAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 8 JUNA 1935 — BROJ 229

Bivši francuski ministar financija

Jedan od najvažnijih ljudi u bivšem kabinetu Bouissona bio je ministar financ. Calnuœ, koji je sudjelovao i u prijašnjoj vladi. Njemu je palo u dio da pročisti financijsko pitanje

Hoće li Japan zadržati mandatska područja?

Ženeva 8 juna — Jučer se je sastala mandatska komisija Društva naroda da prema običaju ispita izvještaje pojedinih država, koje u formi mandata upravljaju bivšim njemačkim kolonijama. Očekuje se da će japanska vlada ovih dana dati izjavu u pogledu otoka nad kojima u formi mandata upravlja. Osim toga vlada veliki interes za stanovište koje će zauzeti mandatska komisija i Savjet Društva naroda prema onim državama koje su istupile iz Društva naroda a nisu povratile kolonijalni mandat.

Temeljno značenje ovog pitanja je jasno, jer mandatske države zadržavaju svoj protektorat nad mandatskim područjima u smislu pakta jedino kao mandatari Društva národa i u njegovo ime. Prema tome suverenitet nad mandatskim područjima pripada Društvu naroda, a ne mandatskoj državi. Stoga ne bi bilo u skladu sa paktom kad bi jedna država, koja ne pripada Društvu naroda zadržala i nadalje kolonijalni mandat.

U vezi sa otkrivenom tajnom nacističkom korespondencijom uapšeno je u Beču preko 200 osoba, medju kojima se nalazi nekoliko uglednih činovnika u najvišim državnim položajima.

Talijanski ministar mornarice ovlašten je da pozove na vojnu službu 2.000 podoficira i mornara raznih struka bez obzira na godišta.

Između Čehoslovačke i Mađarske izbio je poštanski rat i pisma će se moći ekspedirati izmedju obje države u neznatnom broju.

Ministar g. Göring u Beogradu

Beograd 8 juna — Nakon svoga dolaska u Beograd g. Göring se odvezao u Dvor gdje se upisao u dvorsku knjigu. Zatim je nekoliko automobila produžilo do njemačkog poslanstva, gdje je g. Göring otsio. Ostali članovi g. Göringove pratnje odvezli su se u hotel „Srpski Kralj" gdje su za njih rezervirani apartmani. Svuda, kuda je god prolazila povorka automobila ogromna masa svijeta srdačno je pozdravljala g. Göringa koji je toplo zahvaljivao.

Iza toga je njemački poslanik gosp. von Heren priredio u poslanstvu gala večeru, a zatim prijem. Večeri su prisustvovali ministar Dvora gosp. Antić ministar financija Dr Stojadinović i ministar unutrašnjih posala V. Popović, zatim prof. Dr Stanojević pretsjednik Udruženja Prijatelja Njemačke i mnogi drugi.

Jučer je gosp. Göring posjetio pretsjednika vlade gosp. B. Jevtića i sa njime se zadržao u dugom razgovoru; iza toga je pošao ministru vojske i mornarice generalu P. Živkoviću s kojim je imao dulji sastanak.

KRALJ GJURO NA PARADI

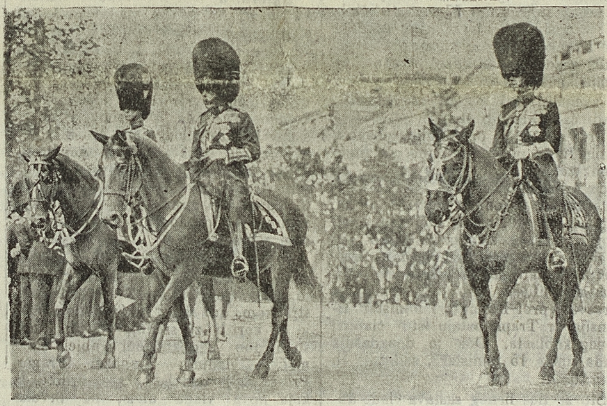

Prigodom 70 god. engleskog krolja priređena je u Londonu velika vojnička parada. — Naša slika prikazuje Kralja Đuru u sredini sa princom od Walesa lijevo, princom od Yorka desno na Horse-Guard Paradeplacu u Londonu.

KRALJ KAROL U BESARABIJI

Jedan inspekcion put kralja Karola kroz rumunnjsku pokrajinu Besarabiju, koja sa Dnjestrom graniči sa Sovjetskom republikom. Naša slika prikazuje kralja Karola (u bijeloj uniformi) sa pretsjednikom Tatarescu (lijevo) na rumunjskoj obali. Protivna obala pripada Sovjetskoj Rnsiji

Beneš u Moskvi

Moskva 8 juna. — Danas je stigao ovamo čehoslovački ministar inostranih posala Dr Beneš sa pratnjom. Ovdje ostaje tri dana.

Laval sastavio vladu

Pariz 7 juna — Jutros je uspjelo ministru vanjskih posala da sastavi novu vladu, koja će se još danas poslije podne u 6 sati pretstaviti parlamentu. Vjeruje se da prigodom glasanja neće doživjeti sudbinu svojih prethodnica, jer je formula za finansijska ovlaštenja prilično modificirana.

Demonstracije protiv biskupa u Kielcu

Varšava 8 juna — Protiv biskupa Dr. Losinsk ga koji je svojedobno bio zabranio da se prigodom smrti maršala Pilšudskog zvoni u crkvama njegove dijeceze opet je došlo do žestokih demonstraciia sa strane gradjanstva. Kad je prekjučer biskup Dr Losinski stigao u pastirskom pohodu u grad Truskaviec sakupilo se oko 2000 demonstránata koji su zahtjevali da se Dr Losinski odmah udalji iz njihová mjesta. Iza toga su po zidovima osvánuli plakati, u kojima se osudjivalo na smrt nepatriotskog biskupa. Kad se biskup usprkos zahtjeva gradjanstva nije htio udaljiti, onda su vodje demonstranata na glavnom gradskom trgu donijeli veliku lutku obučenu u ljubičasto ruho sa svim biskupskim znakovima i oduševljeno je spalili.

Gangsteri otimaju djecu

Devetogodišnji sin američkog milionara Weyer Häuser a koga su bili banditi oteli i vratili ga pošto im je isplaćena suma od 200.000 dol.

Rasprodane su zalihe suhih smokava u Dalmaciji uz vrlo niske cijene

Prošle sezone je rod dalmatinskih smokava bio izvrstan. Samo srednje primorje produciralo je preko 60 vagona suhih smokava. Ove se smokve ne dadu u većim količinama spremiti za trgovinu u kutijama, jer postoji konkurencija grčkih i talijanskih smokava. Stoga je jedan dio iskorišten u industriji cikorije, dok se najveći dio uporabio za pravljenje rakije od smokava, koja osobito u posljednje vrijeme nailazi na dobru prodju. Tako već su sada rasprodane i posljednje zalihe suhih smokava srednjeg i južnog primorja. Usprkos obilne potražnje, cijene su minimalne.

125 hiljada komada spužava izvadjeno je prošle godine iz mora

U prošloj godini izvādjeno je iz mora ukupno 125 hiljada komada spužava. Vrijednost izvadjenih spužava iznosila je 272.500 dinara. Vadjenjem spužava bave se samo ribari iz Zlarina i Krapnja. Spužve se love uz obalu i otočje od Paga do Korčule. Vadjenjem spužava bilo je u prošloj godini zaposleno 76 ribara i oni su u lovu provели 90 dana. Uposleno je bilo 10 ladja sa ostima i 7 ladja sa ronilačkim aparatom. Sā ostima je izvadjeno 35 hiljada spužava, ā sa roniocima 90 hiljada. Vrijednost izvadjenih spužava iznosila je sa ostima 70 hiljada a sa roniocima 202.500 dinara. Prodano je 42.000 komada spužava, dok je ostalo raspoloživo 83.000.

Čitavo selo u Poljskoj želi da pređe u jevrejsku vjeru

Nedavno je u varšavski rabinat došla delegacija seljaka iz okoline Pinska u Bjeloj Rusiji i izjavila je, da čitavo njihovo selo želi da pređe u jevrejsku vjeru. Rabin je tada seljacimā odgovorio, da će njihova molba biti ispunjena, ako se s njome slože administrativne vlasti. Delegati su se zbog toga odmah obratili na tu instituciju, ali im je molba odbijena. Seljaci se nisu dali i odlučili su da iste korake preduzmu na teritoriju Danziga. Ali ni tamo nisu bolje prošli. Pred nekoliko dana su delegati ponovo pošli u Varšavu i ponovo su molili rabinera, da ih primi u jevrejsku vjeru. Seljaci su izjavili dā svetkuju subotu i da se drže sviju jevrejskih ritualnih propisa i zahtjevali su da se u njihovo selo pošālju ritualni hirurzi, koji će izvršiti ritualne operacije. Sekretar rabinata je izjavio delegaciji, da će tu originālnu molbu iznjeti pred sjednicu jevrejskog savjeta. Seljaci su vjerovatno članovi t. zv. sekte subotaša, koja se drži mnogih starozakonskih obreda.

Učestvovanje Poljaka na katoličkom kongresu u Pragu

Kako javlja poljska katolička agencija na kongres kātolika u Prag će doputovati i velika poljska delegacija. Čehoslovački episkopat je pozvao u Prag poljskog primasa kardinala dr. Ilonda, koji će prisustvovati samo otrenju kongresa i otputovaće odmah Ljubljanu, gdje će zastupati Svetog na euharističkom kongresu.

Pazi!

par dana priložili smo uplaošt. ček. zavoda i molimo dmah uplati dužna pret· Ona gospoda koja ništa u nek uplatnicu sačuvaedeći put.

NOVA ČEHOSLOVAČKA VLADA

Treći Malypetrov kabinet — Bez promjene režima — Male promjene u ličnostima — Hlinka na jesen u vladu.

Prag, 7 juna. — Nova čehoslovačka vlada, četrnaesta po redu od osnivanja republike, obrazovana je jedva pet dana poslije formalne demisije prethodne vlade. Taj brz i gladak tok pregovora je omogućen uglavnom time, što izbori od 19 maja nisu u čehoslovačkom taboru donjeli skoro nikakve promjene, što su vladine stranke odbranile svoje pozicije, jednom riječi nije došlo do promjene režima. Tadašnje vladine stranke su prije izbora izjavile, dà poslije završetka izborne borbe nāmjeravaju opet da pristupe zajedničkom radu. Održale su riječ. Novu koaliciju sačinjavaju opet iste stranke, koje su pomagale prošlu vladu, ali njima je prišla još čehoslovačka zanatlijska stranka, koja je na izborima imala najveći porast glasova od sviju čehoslovačkih stranaka i pet novih mandata. Zanatlijska stranka već ranije je bila član vladine koalicije i iz nje je istupila u aprilu 1932 godine zbog manje-više sporedne stvāri (povišenje poreza na poslovni promet sa 2 posto na 3 posto), tako da pregovori oko ponovnog stupanja u vladu nisu bili naročito teški.

Vladā raspolaže sa 32 glasa većine u poslaničkoj skupštini i sa 14 glasova većine u senatu (82 vladina i 68 opozicionih senatora). Prošla vlada se u parlamentu oslanjala o blok 175 poslanika, te je dakle imala većinu od 50 glasova. U novoj većini se znatno izmjenio odnos izmedjū gradjanskih i socijalističkih stranaka. Dok su u dosadašnjoj koaliciji socijalisti bili u većini, disponirali su sa 92 mandata prema 83 gradjanska, sada je proporcijā obrnuta: prema 89 gradjanskih mandata stoje samo 77 socijalističkih. To je posljedica ulaska nove građanske stranke u vladu, koja sada sadrži četiri gradjanske stranke i samo tri socijalističke (dosada tri gradjanske i tri socijalističke). Uticaj socijalista u vladi će dakle biti slabiji

Broj ministara pojedinih stranaka u kabinetu će ostati potpuno neizmjenjen: zemljoradnici imaju kao i do sada četiri ministra, čsl. socijalni demokrati tri, narodni socijalisti i čsl. katolici po dva, njem. soc. demokrati i njemački savez zemljoradnika po jednog; kao nov ulazi samo jedan pretstavnik zanatlijske stranke; dosadašnja dva nepolitička ministra stručnjaka (prosvete prof Krčmarž i ministar finansija dr Trapl) ostaju isto članovi novog kabineta. Dok je dosadašnja vlada imala 15 ministara, sadašnja ih ima 16.

Što se tiče ličnog sastava vlade došlo je do vrlo malih promjena, koje se ograničuju samo na tri ličnosti: kao nov ulazi u kabinet pretstavnik zanatlijske stranke Najman kao ministar trgovine, dosadašnji ministar narodne odbrane Bradač je zamjenjen poslanikom Machnikom isto zemljoradnikom, najzad socijalno—demokratskog ministra socijalne politike dr Meissnera je zamjenio poslānik Nečas iz iste stranke. Ostalih 13 dosadašnjih ministara su ostali u vladi, 10 od njih su zadržali svoje resore, samo trojicā se sele u drugo ministarstvo i to dosadašnji ministar trgovine inž. Dostalek (katolička stranka) u ministarstvo javnih radova, dosadašnji ministar javnih radova dr Czech (njemački socijalni demokrat) je preuzeo ministarstvo narodnog zdravlja, dok će dosadašnji ministar narodnog zdravlja dr Spina (njemački savez zemljoradnika) ostāje bez resora i biće kao pretstavnik njemačke manjine u kabinetu.

Na čelu vlade stoji opet ministar pretsjednik Jan Malypetr, koji je time obrazovao svoj treći kabinet. On upravlja sudbinom države od 29 oktobra 1932 godine. Ministarstvo inostranih djela ostaje i dalje u isprobanim rukama dr Beneša, koji je tim resorom upravljao u svima dosadašnjim čehoslovàčkim vladama. Od novih članova kabineta je ministar narodne odbrane F. Machnik bio do sada direktor Više privredne škole u Klatovima i načelnik Seoske konjice. On je poslanik od 1925 godine i naročito se zanimao za vojna pitanja, bio je zamjenik pretsjednika parlamentarne komisije za vojna pitanja i izvještač o raznim vojnim predlozima. Novi ministar trgovine J. V. Najman bio je od 1926 do 1929 godine ministar željeznica, novi ministar inž. Nečas je poslije završenih tehničkih studija bio asistent hidromehanike. Kao inženjer je radio u Bukovini i njegovo poznavanje srednjoevropskog istoka je poslije prevrata primjenjeno u Karpatskoj Rusiji. Literarno politička djelatnost inž Nečasa je ispunjenā interesovanjem za Sovjetski Savez i njegovu privredu. U socijalno demokratskoj stranci je pristalica velikih investicija i ostvarenja t. zv. operacija na slobodnoj pijaci.

Minimalne lične i ostale promjene u novoj Malypetrovoj vladi dokazuju, da će se program vlade u svojim glavnim tačkama kretati dosadanjim pravcem. U prvom redu će se brinuti za privredna pitanja.

Odnos vlade prema državotvornoj čehoslovačkoj opoziciji (biće vjerovatno pozitivan). Pretstàvnici obiju stranaka su ministru Malypetru izjavili, da će vladu od slučaja pomagati u izvjesnim, specijalno privrednim pitanjima. Uostalom se može očekivati da će vladinu koaliciju možda već na jesen proširiti Hlinkina slovačka stranka, s kojom su vođeni već pregovori oko ulaska u vladu, ali je za sada imala neprihvatljive zahtjeve. Izgleda da je pater Hlinka opet izabrao taktiku kao i prilikom svog prvog ulaska u vladu 1927 godine, kad je isto čekao nekoliko mjeseci poslje obrazovanja koalicije da uđe u vladu.

Agrarni dnevni list Venkov izražava nazor, da nova vlada dokazuje stabilnost političkih prilika i ravnotežu snaga; u narodnosnom pogledu su u njoj 14 čeholsovačkih ministara prema dvojici njemačkih. Venkov podvlači težinu vremena i odgovornost, koju nova vlada preuzima i da je sačuvala elastičnost time, što nije zasnovana na širokoj koalicionoj bazi. Vlada će još pregovarati s opozicionim strankamā, ukoliko su ispoljile dobru volju i namjeru da lojalno sarađuju, jer dosadašnji pregovori još nisu završeni.

Prager Presse upozorava na to, da nova vlada reprezentira staru koaliciju, koja je proširena zanatliskom strankom, do sada opozicionom, što je od koristi za srednji stalež; time su ujedno nadoknađeni gubici njemačkih vladinih stranaka. Prager Presse dalje podvlači teške prilike, u koje nova vlada ulazi, na prvom mjestu socijalna pitanja, ali čehoslovački građani, koji su na izborima ispoljili svoju vjernost demokratiji, ostali su isto vjerni onim strankama, koje su ih po svom najboljem znanju i savjesti vodile u haosu krize i od kojih očekuju dā će ih iz te krize izvesti.

Socijalno demokratski organ Pravo Lidu ističe kratkoću vremena, u kome je nova vladā sastavljena, što smatra za dobru svjedodžbu političarima koji su je vodili, jer su pripremni pregovori trajali samo nedjelju dana, stvarno samo tri dana. Zadatak nove vlade je još teži nego prethodne, koja je počela vladati u eri konjukture, ali ima za sobom povjerenje ogromne većine birača.

Najvažnije inostr. radio emisije

Subota

20.10 *Leipzig* „Barun Ciganin" opereta od Straussa — 20.55 *Rim* „Ljubavni eliksir" opera od Cimarose 21,10 Vedra glazba sa Orijenta - 22.10 *Wien* Simfonijski koncerat.

»Etui kamera« potpuno nova sa automātskim (selbstan laser) za pak film i ploče, kožnatom tašnom it.d. te velikim modernim aparatom za povećanje prodaje se jeftino.

Književne vijesti

(Dvije zbirke čakavske lirike)

Prva je: Antologija nove čakavske lirike, uredili I. Jelenović i H. Petris. Zastupljena su četiri pjesnika: Nazor, Balota, Ljubić i Gervais (Žerve), i otštampano 8 narodnih čakavskih pjesama.

Naš čakavski dijalekat prikladan je za gipkost, elastičnost, zvonkost i skoro za sva nijansiranja metrike radi raznolikosti i bogatstva naglaska, koji se je u književnom jeziku izgubio sa kraja riječi. Ali rječnik i izobilje frazeologije zaostaje daleko za književnim, štokavskim govorom; suviše mnoštvo talijanskih riječi u čakavskom narječju, koje pjesnici, čakavci, upotrebljuju kao i puk, koji tim narječjem govori, daje prirodni kolorit okoline umjetnim čakavskim pjesmama, ali je ujedno i dokaz, kako su naši čakavci bili slabo otporni tuđoj riječi i kako su lako prihvaćali talijansku riječ a zanemarivali svoju! Zanimivo je, da stari. dalmatinski umjetni pjesnici i čakavci, kao na pr. M. Marulić ima veoma malo talijanskih riječi u svojem djelu „Judita". Dakako — da bi mladi naši liričari čakavci mogli da izbjegnu mnoštvu talijanskih riječi, ali tada njihove pjesme ne bi bile ispjevane u današnjem čakavskom govoru. Pjesnici Istrani obiluju talijanskim riječima, dok dalmatinac, Hvaranin P. Ljubić ima tek gdjekoju talijansku riječ. Je li to g. Ljubić učinio hotimice? Svakako veliko je razlika izmedju njega i Istrana.

Mislim da su g. g. urednici te Antologije bili veoma savjesni i književno strogi u izboru umjetne čakavske lirike, a dobro su učinili, što su u nju unijeli i narodne čakavske pjesme. Izmedju mladih tih liričara najviše se ističu svojom melodioznošću Gervaiseve, a sadržajno one g. Balate.

U budućem broju osvrnućemo se i na drugu zbirku i o objema ćemo izraziti mišljenje. *(m—p)*

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —
NA DUHOVE
u nedjelju 9 VI priređuje slijedeće
IZLETE
U BIOGRAD
odlazak u 7.15 s. i u 14 sati
parobrodom „Trogir"
povratak iz Biograda turističkim
parobrodom „Split" u 20.45
„ „Trogir" u 24.—
Cijena tour-retour Dinara. 20.—

ZA SPLIT
Odlazak iz Šibenika u 12 s. Dolazak u Split u 16 s. Odlazak iz Splita u 20 s. ili brzim parobr. u ponedj. u 2 s. Cijena D. 30. Djeca plaćaju polovicu

u nedjelju 9 i ponedjeljak 10
za SKRADIN, SLAPOVI KRKE, VISOVAC, ROŠKI SLAP
Odlazak u 8 30 s. povratak u 19.45
Cijena: do Roškog slapa 24 din.-

za Skradin i slapove Krke
Odlazak u 14 s. povratak u 19.45
Cijena; do Krke 12 din.-

GRADSKE VIJESTI

Povratak gosp. Marka Bačinića

dsjednik gradskog poglavarstva
rko Bačinić povratio se iz Beo
u četvrtak. G. Bačinić bi je u
radu za uređenje važnih općin-
pitanja, a posjetio je sko sve
tre. Zahvaljujući najviše p tpori
tra građevina g. Dr. Marka Ko-
g. Bačiniću uspjelo je da n adle-
inisiri uvide opravdanost n jego
ahtjeva kao i njihovu prešn ost.
ko smo obavješteni sa rado vima
rinarnici imalo bi se početi već
danâ pošto je to pitanje riješ eno.
ak pretstavnika firme Tu ter i
er očekuje se svakog časa.

oncerat zagrebčana

prvi dan Duhova dolazi am
članova pjevačkog i prosvjetnog
tva namještenika zagrebačkog
vaja. Dolaze specijalnim vozom iz
eba u društvu svojih prijatelja,
da će njihov sveukupni broj si-
o premašiti 200.
oga dana na veče u dvorani So-
og doma održaće koncerat uz
lovanje muškog i mješovitog zbo-
ao i orhestra mandolinističko-gi-
tičkog. Program koncerta je vrlo
n i lijep, i na njemu su zastup-
pored najboljih naših i poznati
i kompozitori.
četak koncerta je u 20 sati. Ula-
0, 8 i 5 din.

Crkvene svečanosti

sgr. RUDOLF PIAN biće u ne-
u uveden u čast apost. protono-
u 10.30 s. održaće prvu pontifi-
u sv. misu.
ponedjeljak biće sveč. ustoličenje
g kanonika Dr. Ivana Eškinje.

Dva predavanja

nedjelju 9. t. m. održaće preda-
e u Zemljoradničkoj čitaonici g.
vo Belin profesor visoke komer-
ne škole i sekretar zagrebačke ber-
temi: „O suzbijanju privredne
e valutarnim i kreditnim eksperi-
tima“. Predavanje ima kulturno—
vjetne svrhe. Stoga će g. preda-
taj, u doba vanredne ekonomske
esije *za sve zemlje vrlo aktuelan*
lem, kao i sva bitna i njime po-
na pitanja, obraditi i osvijetliti na
shvatljiv i svima pristupačan na-
Početak predavanja u 11 sati
podne.

— —

a inicijativu Jugoslavenskog Aka-
skog kluba, a posredstvom g. Dr.
era održaće 13 i 14 tek. mj. dva
avanja g. Dr Georg Strelisker do-
univerziteta i šef grafološko-fra-
nomskog instituta u Beču i to
g dana: „Govor mimike lica (o
ici svakidašnjeg života)“ i drugog
„Rezultati modernih istraživanja
smu“. Poznato ime predavačevo
olja je garancija da će ova pre-
nja biti vrlo interesantna.

ložba radova u gimnaziji

klasičnoj i realnoj gimnaziji otva-
e izložba đačkih radova na dan
i 11 t. mj. Izložba je vrlo bo-
raznovrsnim ukusno izradjenim
vima, koji će se sa interesovanjem
edati.

AJANKA U HOTELU „KRKA“.
ras priredjuje Društvo prijatelja
cuske čajanku u prostorijama
la „Krke“. Svira odličan salonski
tet. Početak u 9 sati naveče.

PATRIJARH VARNAVA DOLAZI U ŠIBENIK

Nj. Sv. Srpsko-pravoslavni Patrijarha Varnava dolazi u Šibenik 27 ov. mj. gdje će se zadržati cio dan. Na Vidovdan otići će na Kosovo gdje će prisustvovati tradicionalnim svečanostima koje se odavna na Vidovdan održavaju na Dalmatinskom Kosovu.

Prigodom dolaska Patriarha vjernici naših krajeva spremaju mu doček.

Smrtonosan pad sa stijene visoke petnaest metara

U četvrtak na veče desio se nesretan slučaj u kome je zbog svoje nepažnje platio životom narednik torpedne grane Hinko M. Rezbaršek, star 26 godina a rodom iz Trbovlja (Slovenija). Prema rekonstrukciji, izgleda da se događaj desio na slijedeći način:

Poslijednjih dana na torpiljerkama Kraljevske mornarice koje su usidrene u uvali kod „Rogača“, vršena je dezinfekcija, te posada brodova nije spavala na njima. Kako je u četvrtak na večer vrijeme bilo lijepo, to je narednik Rezbaršek sa torpiljerke T-6, naredio dvojici mornara da mu posteljne stvari odnesu na uzvišicu koja se nalazi više same uvale. Mornari su ga poslušali a nešto docnije oko 21 sat, za njima je otišao i pok. Hinko. Kako je bila noć bez mjesečine, izgleda da je pokojni Rezbaršek nepažnjom svojom došao do same ivice toga obronka. Tu mu se okliznula noga na kamenju, te se pokojnik strmoglavio sa visine od 15 metara i pao na stijene koje se nalaze u podnožju litice. Mornari koji su se nalazili u blizini brodova [illegible] nejasno kotrljanje kamenja i mukli udar, ali tome nisu pridavali nikakve važnosti. Oko 22 sata dva podoficira prolazeći u blizini tog mjesta čuli su da se nešto miče a uz to i slabo stenjanje. Sluteći da se nešto moralo dogoditi, pojurili su ka brodovima, te pošto su se snabdjeli lampama, pošli su da vide u čemu je stvar. Kada su stigli na mjesto nesreće, lampe su osvetlile grozan prizor. U velikoj lokvi krvi ležao je unesrećeni Hinko, sa skoro potpuno razmrskanom glavom, tako da se teško mogao ustanoviti njegov identitet. Kako unesrećeni nije odavao nikakve znake života, brzo su ga preneli na torpiljarku, gdje je pokušano da mu se pruži pomoć, ali je nažalost sve bilo dockan. Pozvani ljekar mogao je samo da utvrdi smrt, pošto su povrede po glavi bile smrtonosne. Stenjanje koje su prolazeći mornari čuli bio je poslijednji hropac nesrećnog Hinka.

Juče prije podne na lice mjesta izašla je komisija, kao i policija, koja je provedenim izvidima utvrdila da se nesumnjivo radi o nesretnom slučaju što pored ostalog potvrđuje i Hinkova kapa koja je gore na litici nađena.

Leš je prenesen u mrtvačnicu Banovinske bolnice gdje je izvršena obdukcija. Danas će se obaviti sprovod nesrećnog Rezbašeka.

SPORT

Gostovanje „Sparte“ iz Zagreba

Dvodnevno gostovanje odličnih zagrebčana. — U timu „Sparte“ igra i [illegible] — popularni Hitrec. Veliki interes za ovu utakmicu. —

Već prilično dugo vremena nismo u Šibeniku vidjeli neki odličan klub. Poslije gostovanja splitskog „Hajduka“ dolazili su nam većinom osrednji klubovi iz bliže i dalje okoline Šibenika, koji su već po nekoliko puta igrali u Šibeniku. Najzad je za Duhovske praznike uspjelo upravi „Osvita“ angažovati za dvodnevno gostovanje odličan zagrebački klub „Spartu“ prvaka zagrebačkog I.a razreda. U timu „Sparte“ igraju nekoliko poznatih futbalera, starih reprezentativaca i internacionalaca. Imena Hitreca, Lešnika, Stankovića, Urbančića i Bergera, dovoljno su poznata. Ico Hitrec, je jedan od najboljih navalnih igrača Evrope, o kome je ne samo naša, već i sva strana štampa najlaskavije pisala; zatim Stanković poznati bivši igrač zagrebačkog „Građanskog“ i stari internacionalac; Berger jedan od najboljih centar halfa Zagreba; Lešnik najbolji tehničar Zagreba, stalni igrač reprezentacije Zagreba. Sva ova imena, pored ostalih, dovoljna su garancija da će Duhovske utakmice pružiti sport u Šibeniku kakav se nije vidio. Gosti će nastupiti u slijedećoj postavi:

Urbančić
Bruner Smrkić
Kralj Berger Mužar
Tomičić Lešnik Hitrec Stanković Hus

„Osvitu“ predstoji težak posao u nedjelju i ponedjeljak. Svi igrači moraće da dadu maksimum od sebe, ako iz naša žele da izvuku častan rezultat, i da sa uspjehom zastupaju boje našega grada. Ove dvije utakmice biće im skoro najteže od postanka kluba. U igri sa ovako dobrim gostima naši će igrači pokazati šta vrijede i koliko mogu.

Od njih se ne zahtjeva i ne očekuje nemoguće, ali svi športaši Šibenika i simpatizeri „Osvita“ nadaju se da će jedanaest Osvitovih igrača uložiti maximum napora i znanja za što bolju afirmaciju našega futbala. Poznato nam je da su svi igrači neprestano marljivo trenirali, što dokazuje da su ozbiljno shvatili predstojeće utakmice. Volja za pobjedom, više slaganja i razumijevanja, manje nervoznosti može donjeti „Osvitu“ častan rezultat, koga uostalom očekuju svi športaši Šibenika i okolice.

„Osvit“ će nastupiti sa slijedećim timom:

Fančević [illegible]
Žaja Rončević I.
Bizjak Sunko Peričić (Munitić)
Ronč.III. Kacijan Bego Butorac Roščić

Oba dana sudiće g. Ecio Damiani.

DNEVA 18 JUNA u 11 sati održat će se u tehničkom odjeljenju Gradskog Poglavarstva u Splitu (soba br. 42) I. javna ofertalna licitacija za izgradnju carinarnice, carinskih i tranzitnih skladišta u Splitu na pristanu Sv. Dujma. Predračunska suma

Za podizanje spomenika blg. Viteškom Kralju

Još na općinskom vijeću koje je održano u decembru mjesecu prošle godine obrazovan je jedan odbor za podizanje spomenika blg. Viteškom Kralju. Pored tada izabranih članova u taj odbor imali su ući i predstavnici svih kulturnih društva u Šibeniku. Međutim iz nepoznatih razloga taj odbor nije uopće pokazivao nikakvu agilnost, niti je nešto radio.

Prije neki dan održali su 50 godišnjaci u Šibeniku svečani sastanak na kome su između sebe sakupili svotu od 1300 din.- kao prilog za podizanje spomenika Viteškom Kralju. Tim povodom Don Krste Stošić uputio je pismo Općini sa pitanjem, što je od tog odbora i dali se misli na podizanje spomenika. Općina je odgovorila da se od podizanja spomenika nije odustalo, ali da je potrebno taj odbor kompletirati. Osim toga uputila je plemenite prilagače da gornju svotu deponuju kod općinske štedionice pri kojoj je osnovan fond za podizanje spomenika.

Ovaj prvi prilog, koji je došao od ovih plemenitih prilagača, pokazuje dovoljno, da bi u našem gradu, građanstvo rado potpomoglo ovu zamisao. Ali ako već taj odbor postoji i ako mu jedino treba da se popuni, smatramo da bi taj laki posao sada mogao da se uredi, i da se poslije šest mjeseci mrtvila, priđe ostvarenju ove zamisli zahvalnosti i pijeteta prema blg. Viteškom Kralju. Nu građanstvo se pak čini apel da svojim prilozima, koje treba da šalje na općinsku štedionicu omogući podizanje dostojnog spomenika zahvalnosti blg. Viteškom Kralju Ujedinitelju.

Suđenje biv. uredniku „Svijesti“

Danas će se pred Okružnim sudom održati rasprava po tužbi g Marka Bačinića, pretsjed. gradskog poglavarstva, protiv g. Milivoja Grubišića, biv. urednika „Svijesti“ koji je u jednom broju svoga lista oštro kritikovao pisanje g. M. Bačinića o aerohemijskom ratu, koje je izlazilo u nastavcima u našem listu.

Prvo suđenje koje je bilo zakazano za srijedu, odgođeno je bilo zbog otsustva g. Bačinića, koji se nalazio u Beogradu.

Otvor „Jadrije“

Kupalište „Jadrija“ otvara se u nedjelju na prvi dan Duhova. Parobrodić „Jadrija“ saobraćaće kao i prošle godine: počev od 8.30 sati ujutro, svakog sata polaziće parobrod sa obale kod kafane „Istra“, gdje će sa i karte prodavati po istoj cjeni kao i prošle godine.

Upozorenje građanstvu!

U poslijednje vrijeme primećuje se nestašica vode u gradu, što je posljedica veoma neracionalnog trošenja iste od nekih građana (kao na pr. polijevanje bašte, nezatvaranje slavine it.d.) Da bi se ovome stalo na put, gradsko poglavarstvo povešće kontrolu nad ovakvim potrošačima, te će ih ako se uhvate kažnjavati globom i ukidanjem vode.

Uređivanje grada

Prekjučer se napokon otpočelo sa uređenjem stepenica koje vode prema crkvi sv. Luce, i koje su do sada bile u vrlo lošem stanju. Radovi na ovom popravku odmiču brzo, te će po svoj prilici za 20 dana biti gotovi.

Ove sedmice službu vrši apoteka Beroš.

Uspjeh Gotovca

Gotovčevo „Simfonijsko kolo“ bilo je u Hamburgu izvedeno na drugom orhestralnom koncertu (međun. muzičkom festivalu) 3 juna. Orhestar koji ga je izvađao, sastavljen je od hamburške državne filharmonije i orhestra radio-stanice u ukupnom broju od 90 članova. Taj dio koncerta na kojemu se nalazi Gotovčevo „Simfonijsko kolo“, te večeri prenašala je hamburška radio-stanica.

Gotovac je već sklopio ugovor za štampanje „kola“ sa najvećom njemačkom nakladom muzikalija Schott, poznatim izdavačem Wagnerovih opera. Istovremeno se bečka kuća „Universal Edition“ živo interesirala za Gotovčeve opere „Morana“ i „Ero s onoga svijeta“.

Ovaj uspjeh Gotovčevog „Simfonijskog kola“ pred jednim svjetskim muzičkim forumom od velikog je značaja za našu muzičku kulturu.

ŠAH

Br. 29

J. BUNTINY

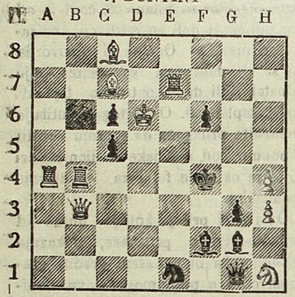

Bijeli vuče i daje mat u dva poteza

Bijeli: Kd6, Db3, Ta4 i c7, Lc8 i c7, Sh1 Ph4 i h3.

Crni: Kf4, Dg1, Tb4, Lf2 i g2, Sc1, Pc6, c5, f6 i g3

(*Uredio dr P. Trifunović*)

Rješenje problema br. 28

Dh8—h6.

Proslava Majčinog dana u Preku

Preko, 5 juna. — Narodna škola u Preku proslavila je Majčin dan na 2 juna o. g. Popodne je priređena u sokolskoj prostoriji na 5.30 sati dječja akademija sa obilnim i raznovrsnim programom.

Predavanje o Majci održala je g-ca M. Weisenberger. Učenica M. Sorić otpjevala je pjesmu „Majka“ od J. Hatzea. Vježbe s vjencima i ritmičku vježbu „Sat“ (s pjevanjem) izvodila su ženska djeca, a vježbe sa štapovima muška djeca. Pjesme: „Lutko moja lučice“ i „Ja sam dobar đak“ otpjevala su djeca prvog razreda. Osobito se je svidjelo pjevanje dječjeg pjevačkog hora („Prečki Slavuj“), kojeg je osnovao ovdašni učitelj g. Jerković Stjepan. Ovaj hor se sprema da u Sutomišćici koncem o. mj. priredi jedan koncerat.

Arije iz dječje operete: „Mali Ptičari“ od F. Lederera pjevali su dječaci dosta slobodno i okretno.

Sve tačke pratio je klavir i violin. Klavir je svirala g-ca Weisenberger M., a violin g. Jerković S.

Cijela priredba, a osobito igrokaz „Na Majčin dan“ imala je veliki moralni uspjeh.

Da je akademija tako lijepo uspjela zasluga je međusobne saradnje g.g. nastavnika te škole, što im i unapred preporučujemo. J—ć

Novinski papir prodaje se u tiskari E. Vitaliani. 10 kg. din. 25

Nova stranka

„Slovenec“ javlja da g. Milan Banić, koji će na Sušaku izdavati list „Našu Slogu“, sprema novi socijalno-politički pokret, kojeg će nazvati „Jugoslavenska fronta rada“.

Čagalj ulovljen u Premudi

Ima četiri ili pet godina kako su stanovnici otoka Premude trpjeli velike štete od neke zvijeri koju nisu mogli nikako uloviti. Tek u nedjelju 2 VI t. g. uspjelo ga je uloviti u vučja gvožđa i dotući. To je bio veliki čagalj (canis aureus). Kako je došao u Premudu ne zna se ni danas. Misli se da je doplivao sa susjednog otočića Škarde. Kroz tih pet godina poklao je preko 400 glava ovaca, mnogo kokošiju i ostale živadi. U prvo vrijeme po običaju ovce su se držale váni u ogradama, poslije su se zatvarale u torovima, tada bi se čagalj znao dovući do ljudskih stanova, pa bi se po noći čulo neugodno zavijánje.

Više puta bile su priredjivane hajke uz učestvovanje mješćana i organa, ali zaludu. Napokon je pokušao g. Mrakovčić, poduzetnik iz Krke, koji se sada nalazi u Premudi gdje izgradjuje gat, sa vučjim gvožđima. Kod gvožđa postavio je kuju, a gvožđa privezao lancem za kamen da ih zvijer ne odvuče. I zbilja čagalj se prevario i ulovio. Ali kad su se približili ljudi prekinuo je lanac i stao bježati. Morali su gà i drvljem i kamenjem dotući, jer bi im sa svom prelomljenom nogom bio utekao. Jedan Premuđanin otputovao je da ubijenog čaglja preda Sreskom načelstvu u Preku.

Tako se Premuda napokon riješila zvijeri, koja nesamo što je nanijela mnogo štete, već i zadala mnogo stràha stanovnicima. E.

Prodava se uz vrlo jeftinu cijenu: 2 pisaća stola, jedna veća, jedna manja verthein blagajna, jedan pult, jedna visalica i jedna kolica, jedna mramorna ploča 140×69, jedan ormar za srebro. Obratiti se:

Agenturi Jadronja — Slbenik.

Zanimljivost

Današnji velikani - prije četvrt vjeka

Kako su izgledali 1910 gg. Musolini, Lojd Žorž, Bernard Šo, Ruzvelt i Hamsun

Kuda su još bili mladi...

Jedan engleski časopis objavio j nedavno povodom 25-godišnjeg jubileja engleskog kralja Đorđa, karikaturu koja prikazuje današnje velikane zaslužne Engleze kako su izgledal prije 25 godina i kako danas izgledaju. Stariji, ozbiljni, sjedokosi ljud gledaju u mladiće. Slika je vrlo za nimljiva, pa pokazuje da su se t ljudi promjeniji ne samo po spoljašnosti već i po svojim načelima i položajima.

U vezi s ovom karikaturom lis donosi i slike nekih drugih velikih ljudi iz 1910 godine.

Prije 25 godina, naprimjer Lojd Đorđ je bio mlad, ljep čovjek sa crnim brkovima, nije nosio današnju bujnu sjedu kosu i ličio na prosječnog engleskog đentlemena. Tek kada je osjedio i počeo da pušta dugačku kosu, Lojd Đorđ je postao karakteristična pojava engleskog javnog života.

G. Makdonald je 1910 godine imao ogromne, bujne crne brkove, od kojih mu se donji dio lica uopšte nije vidio. Oćni vid koji mu sada toliko brige zadaje, služio ga je odlično i naočàre uopšte nije nosio.

Bernard Šo je samo malo mlađi izgledao prije 25 godina nego danas. Isti cinički osmjeh i prodirni pogled karakterisao je toga velikog mislioca kao i sada.

Od sviju velikih engleskih ljudi najmanje se po svojoj spoljašnosti promjenio g. Vinston Čerčil koji je sada samo malo ćelaviji nego što je prije 25 godina bio.

Od ostalih čuvenih ljudi, engleski časopis nam objavljuje fotografiju 20 godišnjeg g. Musolinia. Imao je male brčiće, upale oči u bujnu kosu. U to vrijeme g. Musolini je kao zidarski kàlfa i opasan socijalistički agitator morao da živi u Lozani, ne smijući se dugo vraćati u Italiju. Jedno vrijeme, u to doba, g. Musolini se bavio i novinarstvom.

G. Franklin Ruzvelt, današnji pretsjednik Sjedinjenih Američkih Država, bio je prije 25 godina, u cvijetu svog zrelog doba, njegove pràvilne crte lica i otvoren pogled potsjećaju na tipične pretstavnike čiste anglo-saksonske rase.

Slàvni Norveški pisac Knut Hamsun bio je već čovjek u godinama 1910 godine i već čuveni književnik. U privatnom životu tada se još zvao Pederzen, jer to mu je pravo porodično ime. Hamsun je u početku svoje književničke karijere htio da izabere pseudonim Hamsund, ali kada mu je prva knjiga pod tim imenom objavljena, štampàrskom greškom na prvoj strani otštampano je umjesto „Hamsund“ samo „Hamsun“. Tako je Pederzen postao Hamsun.

Subotnja novela:

Metoda dr. Kue

U Bordou Pol Beri je primio slatko pisamce od svoje slatke ženice, u kome mu je slatko izražavala svoju ljubav:

„Dragi! Dođi. Tvoja Zuzu“.

U Marselju je vijest bila vrlo duga:

„Dragi! Dođi što brže možeš. — Tvoja Zuzu“.

Ovog puta je Pol Beri najzad zaključio da je stvar hitna i stigao u Pariz baš na vrjeme da utvrdi da je njegova slatka ženica pobjegla sa nekim igračem i ponjelá sve što je potrebno, to jest cjelu uštеđevinu. Ma koliko da je čovjek jak ovo ga mora uzbuditi. I Pol je venuo. Venuo toliko da su ga prijatelji nagovorili da ode famoznom dr. Kue, koji sve bolesti liječi optimizmom. Beri mu objasni:

— Četiri godine rátovanja, tri rane i ženidba, zar nisam dovoljno odužio svoj dug prema društvu? Ja zbilja pripadam generaciji koja se žrtvovala.

Dobri doktor Kue nasmješi se pa, pošto ga je oskultovao i izmjerio mu temperaturu, zagleda se u njegove tužne oči:

— Savršeno. Sve je dobro.

— Izvinite, doktore, ali izgleda mi da me preterujete.

— Bože sačuvaj. Vaš slučaj je prost. Jeste li srećni u porodici?

— Boga mi... ne suviše.

— Je li vaša žena vodila računa o onome što ste joj vi govorili?

— Da. Da bi suprotno uradila.

— Boli li vas srce?

— Nimalo.

— Osjećate li se srećnim u vašoj kući?

— Dabome. Ali moja uštеđevina?

— Dođavola! Pa pretpostavite da ste je dali na čuvanje u banku i tamo propala.

— Mislite?

— Pà to je gotovo uvjek slučaj. Vi ste gotovo nemoralni sa svojim antisocijalnim grčenjem novca. Država zahtjeva da se novac troši i izgleda da je vaša žena, kao dobra Francuskinja poslušala apel pretsjednika senata.

— Gle, istina je! uzviknu Pol, kao svaki dobar Francus.

— U stvari, moglo se je i gore desiti.

— Boga mi, ne znam.

— Treba umeti biti srećan. Vaša žena je mogla da odnese i namještaj.

— Svakako.

— Vaša ljupka Zuzu je mogla da vas ostavi sa četvero sitne djece, dugovima i pogrdama.

— Dakle, vi mislite da ja sebe mogu da smatram za srećnog?

— Bez sumnje. A odsad, da biste se izliječili od svog urođenog pisimizma morate poslje svakog nesrećnog slučaja da ponovite: „Moglo je biti gore“.

— Vi dakle vjerujete da je to...

— Hiljadu franaka.

— „Moglo je biti gore“, zaključi Pol.

I silazeći niz stepenice on razmišljaše: „Pa dabome. Moglo se desiti da poginem u ratu, da propadnem, da ostanem bogalj“.

I on veselo otide u kavanu gdje su se skupljali njegovi politički jednomišljenici. Kad ga ugledaše, oni prekidoše igru. Najstariji među njima reče:

— Dragi moj Beri, moram vam reći da smo večeras primili jedno anonimno pismo pismo, svakako od ljubavnika... To jest od verenika vaše žene, u kome vas optužuje da ste svoju ženu tukli.

— Strašno! rekoše ostáli.

— Svakako, to je pretjerano, reče najstariji.

— „Moglo je i gore biti“ zaključi dobroćudno Pol.

— Šta kažete! graknuše svi, zaprepašćeni.

— Kažem da je moglo i gore biti, jer vi u to niste povjerovali. Čak ste me i predupredili. A moglo je da se desi obrnuto. To bi tek bilo nepopravno.

Pol Beri je likovao. Svi su ga slušali jer je bio srećan. A on je ponavljao ma šta mu se desilo: „Moglo je i gore biti“. Ako mu je koji drug pričao o svojim nevoljama, on ga je tješio, smješeći se „moglo je i gore biti“. Toliki njegov optimizam najzad je dosadio njegovim drugovima. Oni su mu pravili razne smicalice, ali je on uvjek pobjeđivao.

Međutim, jedne večeri uđe predsjednik njihovog kluba u kafanu sav smučen.

— To je strašno, reče. Strašno...

I kad se malo povrati ispriča:

— Zamislite, pre jednog sata Maršan je zatekao svoju ženu sa Boniem.

— Pà?

— Ubio ih je oboje pa se zatim sam ubio. Ja mislim, okrete se Beriu da gore od ovog nije moglo biti.

— Moglo je! odgovori Pol hladnokrvno, jer da je naišao sinoć, zatekao bi mene sa njegovom ženom.

Mark Arlen.

Novogradnja sa dva konforna stana, u blizini nove gimnazije prodaje se radi selidbe. Cijena povoljna.

Jeftino se prodaje novogradnja na vrlo lijepom položaju 3 poda, prizemlje, prostrane terase i bašća.

Traži se kuharica za restauraciju na na kupalištu „Jadrija“. Potrebno je zdravstveno uvjerenje.

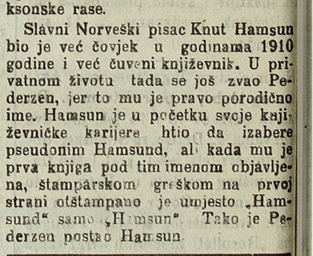

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz svježeg i umjetnog cvijeća

Štampa i vlasništvo: Odlik, Graf, Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani